

BÓDYNÉ MÁRKUS ROZÁLIA (BUDAPEST)

*Die Geschichte von Siebenbürgen
in Abend Unterhaltungen vors Volk*

Egy nagyszzebeni népszerű történeti munka és utódjai

A tanulmány három, az 1780-as években és az 1790-es évek elején Nagyszzebenben megjelent, Erdély történetét tárgyaló munka vizsgálatát tartalmazza. Az 1784-ben *Die Geschichte von Siebenbürgen in Abend Unterhaltungen vors Volk* címen napvilágot látott, az erdélyi szász tanár, evangélikus lelkész Michael Lebrecht tollából származó munka, annak 1791-ben kisebb változtatásokkal és új címen megjelent második kiadása, valamint egy 1790 és 1792 között megjelent történeti folyóirat az erdélyi történelem népszerű előadásának érdekes kísérletei. A tanulmány az előszavak, bevezető fejezetek, előfizetési hirdetések részletes összehasonlításával vizsgálja azt a változást, amely a kiadványok célját, hangvételét, megcélzott olvasóközönségét illetően a szerző és kiadó elképzeléseiben végbement. A szövegelemzés rámutat a népfelvilágosítási mozgalom írásainak hatására, és kiterjed a bevezető szövegrészekben használt politikai fogalomkincs vizsgálatára is. A tanulmány az 1784 és 1792 között lezajlott politikai változások áttekintése után a kiadványokban megfigyelhető szerzői-kiadói koncepció-váltás okára nézve is megfogalmaz egy hipotézist.